NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY JULIANE KOKOTT

prednesené 10. marca 2011 [1]

I — Úvod

1. Článok 3 nariadenia Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní [2] (ďalej len „nariadenie o konkurznom konaní“) určuje členské štáty, ktorých súdy majú v prípade cezhraničného skutkového stavu na vnútornom trhu [3] právomoc začať konkurzné konanie. Právomoc na začatie konkurzných konaní majú súdy toho členského štátu, na území ktorého sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka. Predmetná vec predstavuje pre Súdny dvor príležitosť presnejšie definovať pojem „centrum hlavných záujmov“.

2. Predmetná vec sa vyznačuje tým, že talianska spoločnosť premiestnila svoje registrované sídlo z Talianska do Spojeného kráľovstva. Viac ako rok po likvidácii a výmaze spoločnosti z britského obchodného registra podala veriteľka v Taliansku návrh na začatie konkurzného konania. Vnútroštátny súd má pochybnosti o tom, či sa v prípade, ktorý mu bol predložený, môže považovať za medzinárodne príslušný súd.

II — Právny rámec

A — *Právo Únie*

3. V článku 2 nariadenia o konkurznom konaní sa pojem „podnik“ definuje takto:

„Na účely tohto nariadenia:

…

h) ‚podnik‘ znamená akúkoľvek prevádzku, v ktorej dlžník vykonáva nie prechodnú hospodársku činnosť s použitím ľudských zdrojov a tovarov.“

1 — Jazyk prednesu: nemčina.

2 — Ú. v. ES L 160, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191. Nariadenie v súčasnosti platí v znení zmenenom vykonávacím nariadením Rady (EÚ) č. 210/2010 z 25. februára 2010 (Ú. v. EÚ L 65, s. 1).

3 — Nariadenie o konkurznom konaní neplatí na základe odôvodnenia č. 33 pre Dánsko a okrem toho platí v súlade s obmedzeniami článku 44, ktorý upravuje jeho vzťah k ostatným dohovorom členských štátov.

4. Článok 3 nariadenia o konkurznom konaní sa týka medzinárodnej súdnej právomoci a stanovuje:

„1. Právomoc na začatie konkurzných konaní majú súdy členského štátu, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka. Pri obchodných spoločnostiach a u právnických osôb sa v prípade neprítomnosti dôkazu o opaku za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú svoje registrované sídlo.

2. Ak sa centrum hlavných záujmov dlžníka nachádza na území niektorého členského štátu, súdy iného členského štátu majú právomoc začať konkurzné konanie proti tomuto dlžníkovi len vtedy, ak má na území tohto iného členského štátu nejaký podnik. Účinky takéhoto konania sú obmedzené na majetok dlžníka nachádzajúci sa na území tohto členského štátu.

…“

5. V odôvodnení č. 13 nariadenia o konkurznom konaní sa uvádza:

„‚Centrum hlavných záujmov‘ dlžníka by malo zodpovedať miestu, kde dlžník pravidelne spravuje svoje záujmy, a ktoré by teda tretie strany mali dokázať určiť.“

B — *Vnútroštátne právo*

6. Vnútroštátny súd poukazuje na to, že podľa článku 382 talianskeho Codice di procedura civile (Občiansky súdny poriadok) a podľa ustálenej vnútroštátnej judikatúry, ktorá bola k tejto otázke vydaná, je predbežné rozhodnutie Corte di Cassazione týkajúce sa určenia právomoci súdu nižšieho stupňa, ktorý má vo veci rozhodnúť, konečné a záväzné.

III — Konanie vo veci samej a prejudiciálne otázky

7. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania je uvedený takýto skutkový stav.

8. Spoločnosť Interedil Srl bola založená v Taliansku so sídlom v meste Monopoli. Dňa 18. júla 2001 premiestnila svoje registrované sídlo do Londýna. Do registra [4] anglickej obchodnej komory bola zapísaná s poznámkou „FC“ (Foreign Company). V ten istý deň, teda 18. júla 2001, bola vymazaná [5] z obchodného registra [6] v Taliansku.

9. Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania spoločnosť Interedil poukázala na

4 — Companies House.

5 — Zdá sa, že Tribunale di Bari považuje uvedený výmaz za protiprávny, pričom pre takýto záver neuvádza presné dôvody.

6 — Registro delle imprese.

to, že v čase premiestnenia sídla, čiže 18. júla 2001, uskutočnila v Londýne transakcie, ktoré sa týkali nadobudnutia spoločnosti Interedil Srl britskou skupinou podnikov Canopus a v rámci ktorých sa uskutočnili rokovania a boli uzatvorené zmluvy o predaji podniku. Okrem toho sa o niekoľko mesiacov neskôr začlenili nehnuteľnosti v Tarente (Taliansko) ako súčasti prevedenej spoločnosti do Windowmist Limited.

10. Podľa návrhu na začatie prejudiciálneho konania bola spoločnosť Interedil Srl 22. júla 2002 „zrušená“ a „vymazaná“ z obchodného registra v Spojenom kráľovstve. [7]

11. V októbri 2003 podala spoločnosť Intesa Gestione Crediti SpA na Tribunale di Bari návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok Interedil Srl.

12. Spoločnosť Interedil Srl v likvidácii (ďalej len „Interedil“) námietkou napadla právomoc talianskeho súdu a v decembri 2003 podala návrh na vydanie predbežného rozhodnutia o právomoci súdu na taliansky Corte di Cassazione. Vzhľadom na to, že registrované sídlo spoločnosti bolo premiestnené z Talianska do Spojeného kráľovstva, tvrdila, že na začatie konkurzného konania už nie sú príslušné talianske súdy.

13. Keďže Tribunale di Bari považoval námietku nedostatku právomoci talianskych súdov za zjavne nedôvodnú a potvrdil existenciu platobnej neschopnosti spoločnosti, v máji 2004 – bez toho, aby počkal na výsledok konania na Corte di Cassazione o návrhu na vydanie predbežného opatrenia o právomoci súdu – vyhlásil konkurzné konanie na majetok „Interedil Srl v likvidácii s aktuálnym sídlom v Londýne, Chelsea Chambers 262 Fulham Road“.

14. Návrhom z 18. júna 2004 sa Interedil odvolala proti uvedenému uzneseniu o vyhlásení konkurzu.

15. Uznesením č. 10606/2005 z 20. mája 2005 Corte di Cassazione potvrdil právomoc talianskych súdov. Na to, aby sa domnienka v článku 3 ods. 1 druhej vety nariadenia (ES) č. 1346/2000, podľa ktorej sa za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú spoločnosti svoje registrované sídlo, mohla považovať za vyvrátenú, postačovali tieto okolnosti: existencia nehnuteľností v Taliansku, ktoré patrili spoločnosti Interedil, zmluva o prenájme týkajúca sa dvoch hotelových zariadení, zmluva uzavretá s bankovou inštitúciou a neoznámenie obchodnému registru v Bari, že sídlo spoločnosti bolo premiestnené do Londýna.

7 — V talianskom origináli návrhu na začatie prejudiciálneho konania: „Chiusa e dunque cancellata dal Registro delle Imprese.“

16. Vzhľadom na rozsudok Súdneho dvora vo veci Eurofood [8] má Tribunale di Bari pochybnosti o posúdení, ktoré vykonal Corte di Cassazione. Z tohto dôvodu rozhodol konanie vo veci prerušiť a Súdnemu dvoru položil tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa pojem ‚centrum hlavných záujmov dlžníka' v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000 vykladať podľa práva Spoločenstva, alebo podľa vnútroštátneho práva, a v prípade kladnej odpovede v prospech prvej možnosti, v čom spočíva uvedený pojem a na základe akých určujúcich faktorov a skutočností možno identifikovať ‚centrum hlavných záujmov'?

2. Možno domnienku uvedenú v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000, podľa ktorej sa ‚pri obchodných spoločnostiach... v prípade neprítomnosti dôkazu o opaku za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú svoje registrované sídlo' vyvrátiť preukázaním toho, že spoločnosť skutočne vykonáva podnikateľskú činnosť v členskom štáte, ktorý nie je štátom, kde sa nachádza jej štatutárne sídlo, alebo je na to, aby sa uvedená domnienka mohla považovať za vyvrátenú, potrebné preukázať, že v štáte, kde sa nachádza registrované sídlo spoločnosti, nevykonávala nijakú podnikateľskú činnosť?

3. Sú okolnosti, že na území členského štátu, ktorý nie je členským štátom sídla obchodnej spoločnosti, existujú nehnuteľnosti patriace spoločnosti, zmluva o prenájme týkajúca sa dvoch hotelových zariadení uzavretá medzi dlžníkom a inou spoločnosťou a zmluva, ktorú spoločnosť uzavrela s bankovou inštitúciou, skutočnosťami alebo faktormi postačujúcimi na vyvrátenie domnienky stanovenej v článku 3 nariadenia č. 1346/2000 v prospech ‚registrovaného sídla' spoločnosti a sú tieto okolnosti postačujúce na to, aby sa dalo domnievať, že spoločnosť má v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1346/2000 na území tohto štátu ‚podnik'?

4. Je v prípade, že sa rozhodnutie o právomoci vyhlásené Corte di Cassazione v uvedenom uznesení č. 10606/2005 zakladá na výklade článku 3 nariadenia č. 1346/2000, ktorý nie je v súlade s výkladom Súdneho dvora, článok 382 talianskeho Občianskeho súdneho poriadku, na základe ktorého Corte di Cassazione rozhodol o právomoci s konečnou platnosťou a záväzne, v rozpore s uplatnením uvedeného ustanovenia Spoločenstva, ako je vyložené Súdnym dvorom?"

8 — Rozsudok Súdneho dvora z 2. mája 2006, Eurofood IFSC, C-341/04, Zb. s I-3813.

IV — Právne posúdenie

A — *Prípustnosť návrhu na začatie prejudiciálneho konania*

17. Predtým, ako sa zameriam na prejudiciálne otázky, treba v prvom rade preskúmať, či je návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Bari, prípustný.

1. Obmedzená právomoc súdov predkladať návrhy na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 68 ES

18. Tribunale di Bari predložil Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania na základe uznesenia zo 6. júla 2009, ktoré bolo Súdnemu dvoru doručené 13. októbra 2009. V tom čase ešte Lisabonská zmluva nenadobudla účinnosť.

19. Nariadenie o konkurznom konaní bolo prijaté na základe článku 61 písm. c) a článku 67 ods. 1 ES. V prípade nariadenia ide teda o právny akt, vo vzťahu ku ktorému neboli na základe článku 68 ES súdy nižšieho stupňa oprávnené podať návrh na začatie prejudiciálneho konania. Ako vysvetlila Komisia, proti rozhodnutiam vnútroštátneho súdu sú v zásade k dispozícii vnútroštátne opravné prostriedky. [9] Podľa článku 68 ES teda vnútroštátny súd nebol oprávnený podať návrh na začatie prejudiciálneho konania.

20. Po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy 1. decembra 2009 bol článok 68 ES zrušený, takže obmedzenie právomoci predkladať návrhy na začatie prejudiciálneho konania v súčasnosti už neexistuje. [10] Ako Súdny dvor rozhodol vo svojom rozsudku vo veci Weryński, v takomto prípade by sa právomoc predkladať návrhy na začatie prejudiciálneho konania mala posudzovať podľa právneho stavu platného v čase rozhodovania Súdneho dvora o návrhu na začatie prejudiciálneho konania a nie podľa právneho stavu, ktorý platil v čase predloženia návrhu. [11] Súdny dvor má preto od 1. decembra 2009 právomoc rozhodovať o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý predložil súd, ktorého rozhodnutia je možné napadnúť opravným prostriedkom podľa vnútroštátneho práva, aj keď bol návrh predložený pred uvedeným dátumom. [12] Návrh na začatie prejudiciálneho

9 — Podľa článku 18 talianskeho Legge Fallimentare (zákona o konkurznom konaní) v znení Decreto Legislativo Nr. 169 z 12. septembra 2007 je možné podať proti uzneseniu Tribunale di Bari odvolanie.

10 — V súvislosti s prechodným režimom pozri poznámku pod čiarou 4 návrhov, ktoré som predniesol 2. septembra 2010 vo veci Weryński, (C-283/09, Zb. s. I-601).

11 — Rozsudok zo 17. februára 2011, Weryński, C-283/09, Zb. s. I-601, bod 30, ako aj moje návrhy v tejto veci, už citované v poznámke pod čiarou 10, body 23 až 25.

12 — Rozsudok Weryński, už citovaný v poznámke pod čiarou 11, bod 31.

konania nie je teda neprípustný z dôvodu nedostatku právomoci na jeho predloženie.

23. Z informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania jednoznačne nevyplýva, že položené otázky nemajú vzťah k predmetu konania vo veci samej. Aj keď už spoločnosť Interedil neexistuje, nie je vylúčené, že talianske právo v takomto prípade stanovuje možnosť uspokojenia veriteľov vo forme dodatočnej likvidácie a z uvedeného dôvodu si vnútroštátny súd želá začať konkurzné konanie.

2. Neprípustnosť z dôvodu neexistencie spoločnosti

21. Na pojednávaní pred Súdnym dvorom spoločnosť Interedil (v likvidácii) zdôraznila, že prejudiciálne otázky sú hypotetické, a teda neprípustné, pretože spoločnosť Interedil od výmazu z anglického obchodného registra neexistuje, a otázky, ktoré boli predložené Súdnemu dvoru, majú teda hypotetickú povahu. Na tento problém upozornila aj Komisia vo svojich pripomienkach.

3. Námietky žalovaných v konaní vo veci samej voči prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania a odpoveď na štvrtú prejudiciálnu otázku

24. Žalované v konaní vo veci samej zastávajú názor, že návrh na začatie prejudiciálneho konania nie je prípustný z troch ďalších dôvodov. Odkazujú na uznesenie talianskeho Corte di Cassazione, ktorý v rámci predbežného konania o určení súdnej právomoci už záväzne potvrdil právomoc talianskych súdov vo veci konkurzného konania. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť. V zmysle článku 267 ZFEÚ teda už neexistuje vec, o ktorej by sa malo rozhodnúť.

22. V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor môže odmietnuť rozhodovať o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom, iba pokiaľ je zjavné, že výklad alebo posúdenie platnosti predpisu Únie, o ktoré žiada vnútroštátny súd, nemajú žiadny vzťah k existencii alebo predmetu sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo pokiaľ Súdny dvor nemá k dispozícii skutkové a právne údaje potrebné na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené. [13]

25. Žalované v konaní vo veci samej okrem toho kritizovali aj formuláciu prejudiciálnych otázok. Z prvej a štvrtej otázky nevyplýva nijaký rozpor medzi ustanoveniami práva Únie

13 — Ustálená judikatúra, pozri aktuálne rozsudok Súdneho dvora z 22. decembra 2010, Gowan Comércio Internacional e Serviços, C-77/09, Zb. s. I-13533, bod 25.

a ich uplatnením vnútroštátnymi súdmi. Druhá a tretia otázka predstavujú pre Súdny dvor výzvu, aby uplatnil právne normy Únie na konkrétny prípad.

26. Prostredníctvom prvých troch otázok by vnútroštátny súd chcel v zásade zistiť, akým spôsobom treba vykladať pojem centrum hlavných záujmov v článku 3 nariadenia o konkurznom konaní. Ide o prípustný predmet návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

27. Ďalej sa teda treba venovať len prvým dvom námietkam týkajúcim sa prípustnosti, ktoré podali žalovaní žalované v konaní vo veci samej a ktoré sú zamerané na právoplatné rozhodnutie Corte di Cassazione.

28. V tejto súvislosti je vhodné preskúmať aj štvrtú prejudiciálnu otázku vnútroštátneho súdu. Vnútroštátny súd by chcel prostredníctvom nej v podstate zistiť, či je viazaný rozhodnutím Corte di Cassazione – ktoré je podľa vnútroštátneho právneho poriadku záväzné a znamená potvrdenie medzinárodnej právomoci talianskeho súdu – aj v prípade, ak by sa toto rozhodnutie ukázalo byť nezlučiteľné s judikatúrou Súdneho dvora. V prípade, že by to tak bolo, boli by ostatné otázky pre konanie vo veci samej irelevantné, a teda neprípustné.

29. Podľa článku 382 talianskeho Občianskeho súdneho poriadku je súd nižšieho stupňa viazaný rozhodnutiami Corte di Cassazione, ktoré boli prijaté v rámci predbežného rozhodnutia o právomoci súdu.

30. Súdny dvor už uviedol, že taký vnútroštátny predpis, podľa ktorého súd, ktorý má rozhodnúť vo veci po vrátení prípadu súdom vyššieho stupňa, je viazaný právnym posúdením tohto vyššieho súdu, nemôže spochybniť právo vnútroštátnych súdov nižšieho stupňa obrátiť sa na Súdny dvor s návrhom na začatie prejudiciálneho konania v prípade, že majú pochybnosti o výklade práva Únie. [14]

31. To isté musí platiť aj v prejednávanom prípade, v ktorom ide o vnútroštátne procesné pravidlo, ktoré sa týka záväznosti rozhodnutí súdu vyššieho stupňa v rámci konania na vydanie predbežného rozhodnutia o medzinárodnej právomoci súdu.

32. Napokon vnútroštátny súd, ktorý je v rámci svojej právomoci poverený uplatniť právne predpisy Únie, je podľa ustálenej judikatúry povinný zabezpečiť plný účinok týchto predpisov, pričom v prípade potreby z vlastnej iniciatívy neuplatní akékoľvek odporujúce ustanovenie vnútroštátneho práva bez toho, aby musel požadovať alebo čakať

14 — Rozsudok z 5. októbra 2010, Elčinov, C-173/09, Zb. s. I-8889, bod 25.

na predchádzajúce zrušenie tohto ustanovenia zákonodarnou cestou alebo akýmkoľvek iným ústavným postupom. [15] Takým predpisom môže byť aj procesná norma, ktorá je predmetom tohto konania, z ktorej vyplýva záväznosť rozhodnutí súdu vyššieho stupňa. [16]

33. Rozhodnutie Súdneho dvora je preto aj naďalej relevantné z hľadiska výkladu práva Únie, pričom nie je dôležité, či sa vnútroštátny súd vyššieho stupňa v rámci predbežného rozhodnutia už výkladom práva Únie zaoberal.

4. Predbežný záver

34. Ako predbežný záver možno konštatovať, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je prípustný.

35. Na štvrtú prejudiciálnu otázku je nutné odpovedať takto: nie je zlučiteľné s právom Únie to, aby vnútroštátny súd, ktorý je povinný po vydaní záväzného predbežného rozhodnutia o právomoci súdom vyššieho stupňa rozhodnúť vo veci samej, bol viazaný právnym posúdením súdu vyššieho stupňa v súlade s vnútroštátnym procesným právom v prípade, ak sa vnútroštátny súd v súvislosti s výkladom, o ktorý požiadal Súdny dvor, domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom Únie.

B — *Prejudiciálne otázky*

36. Prvá, druhá a tretia prejudiciálna otázka sa týkajú výkladu pojmu centrum hlavných záujmov dlžníka v článku 3 ods. 1 nariadenia o konkurznom konaní, a preto ich možno skúmať spoločne (ďalej v bode 1). Tretia prejudiciálna otázka sa ďalej týka spresnenia pojmu podnik podľa článku 3 ods. 2 nariadenia o konkurznom konaní (ďalej v bode 2).

1. Pojem centrum hlavných záujmov v článku 3 ods. 1 nariadenia o konkurznom konaní

37. Článok 3 ods. 1 upravuje medzinárodnú právomoc súdov na začatie konkurzného konania. Podľa neho majú právomoc na začatie

15 — Rozsudky Elčinov, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 31; z 9. marca 1978, Simmenthal, 106/77, Zb. s. 629, bod 24, a z 19. novembra 2009, Filipiak, C-314/08, Zb. s. I-11049, bod 81.

16 — Pozri v tomto zmysle rozsudok Elčinov, už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 31.

konkurzných konaní súdy členského štátu, na ktorého území sa nachádza centrum hlavných záujmov dlžníka.

a) Autonómna definícia pojmu

38. Prvá prejudiciálna otázka vnútroštátneho súdu sa zameriava na zistenie, či pojem centrum hlavných záujmov treba určiť autonómne s ohľadom na nariadenie, alebo v súvislosti s vnútroštátnym právom.

39. Podľa ustálenej judikatúry z potreby jednotného uplatňovania práva Únie a zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a význam, v zásade vyžaduje v celej Európskej únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať kontext ustanovenia a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou. [17]

40. Na základe toho Súdny dvor aj vo svojom rozsudku vo veci Eurofood k článku 3 ods. 1 nariadenia o konkurznom konaní uviedol, že pojem centrum hlavných záujmov je špecifikum nariadenia. Má teda autonómny význam, a preto ho treba vykladať jednotne a nezávisle od vnútroštátnych právnych úprav. [18]

b) Určenie centra hlavných záujmov

41. Pri obchodných spoločnostiach a u právnických osôb sa v prípade neprítomnosti dôkazu o opaku za centrum hlavných záujmov považuje miesto, kde majú svoje registrované sídlo.

42. Vnútroštátny súd sa pýta na výklad pojmu centrum hlavných záujmov a na kritériá, pomocou ktorých možno vyvrátiť domnienku uvedenú v článku 3 ods. 1 druhej vete.

17 — Rozsudky z 18. októbra 2007, Österreichischer Rundfunk, C-195/06, Zb. s. I-8817, bod 24 a citovaná judikatúra, a z 29. októbra 2009, NCC Construction Danmark, C-174/08, Zb. s. I-10567, bod 24.

18 — Rozsudok Eurofood IFSC, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 31.

i) Rozhodujúci čas

43. Predmetný prípad sa vyznačuje dvoma zvláštnosťami. Po prvé dotknutá spoločnosť bola v čase podania návrhu na začatie konkurzného konania podľa informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania už viac ako rok „zatvorená“ a „vymazaná“ z obchodného registra Spojeného kráľovstva. Po druhé spoločnosť pred likvidáciou premiestnila svoje registrované sídlo z Talianska do Spojeného kráľovstva. Z tohto dôvodu je najprv potrebné vysvetliť, aký vplyv malo premiestnenie sídla na určenie právomoci. Ďalej treba objasniť, z akého časového momentu treba vychádzať pri určení pôsobnosti pre konkurzné konanie, ak bola spoločnosť už dlhší čas pred podaním návrhu na začatie konkurzného konania vymazaná z obchodného registra.

44. Premiestnenie sídla nie je v nariadení výslovne upravené. V súlade so všeobecnou úpravou, ktorá sa nachádza v článku 3, treba preto vychádzať z posledného registrovaného sídla s výnimkou prípadu, ak by bola domnienka podľa článku 3 ods. 1 vyvrátená dôkazom, že centrum hlavných záujmov nebolo premiestnené súčasne s registrovaným sídlom, ale zostalo v štáte, z ktorého bolo sídlo premiestnené.

45. Uvedený vplyv premiestnenia sídla na určenie príslušného konkurzného súdu môže prípadne viesť k znevýhodneniu veriteľov, ktorí vstúpili do právnych vzťahov s dlžníkom v štáte, odkiaľ bolo sídlo premiestnené. V čase vzniku právnych vzťahov s dlžníkom zohľadňovali totiž veritelia miesto, kde by mohlo začať prípadné konkurzné konanie, no po premiestnení sídla už toto miesto nebolo aktuálne. Vzhľadom na zmenu sídla pri určení právomoci by teda neboli splnené očakávania veriteľov štátu, z ktorého bolo sídlo premiestnené.

46. Ustanovenia nariadenia o konkurznom konaní, ktoré sú venované medzinárodnej súdnej právomoci, vychádzajú práve z účelu, aby boli potenciálni veritelia schopní vopred určiť, ktorý právny systém bude upravovať konkurzné konanie zasahujúce do ich záujmov.[19] Medzinárodná súdna právomoc, ktorá podľa článku 4 ods. 1 vedie aj k uplatneniu hmotnoprávnych predpisov o konkurznom konaní dotknutého členského štátu, je založená na mieste známom potenciálnym

19 — Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát F.G. Jacobs 27. septembra 2005 vo veci Eurofood IFSC (C-341/04, Zb. s. I-3813, bod 118).

veriteľom dlžníka, čím sa umožní predpokladať právne riziká pre prípad úpadku. [20]

47. Skutočnosť, že v prípade premiestnenia sídla môže zmena medzinárodnej súdnej právomoci vo veci konkurzného konania nastať aj dodatočne, však autor nariadenia vzal vedome do úvahy. Na rozdiel od návrhu Dohovoru ES o konkurznom konaní z roku 1980 [21] nariadenie totiž neobsahuje špeciálnu právnu úpravu pre prípad premiestnenia sídla, podľa ktorej by v prechodnom období po premiestnení sídla ostala zachovaná aj právomoc súdov toho štátu, z ktorého bolo sídlo premiestnené.

48. Keďže je nariadenie založené skôr na centre hlavných záujmov, čo znamená, že efektívna zmena tohto centra vyvolá aj zmenu medzinárodnej súdnej právomoci pre konkurzné konanie, dôsledne rešpektuje najmä základnú slobodu usadiť sa, ktorá bola prinajmenšom nepriamo obmedzená reštriktívnou právnou úpravou. V zásade teda nie je možné požadovať, aby nové sídlo existovalo už istý čas pred podaním návrhu na začatie konkurzného konania. Otázkou, či vo výnimočných prípadoch – ako je aj bezprostredná časová súvislosť medzi premiestnením sídla a podaním návrhu na začatie konkurzné konania – musí platiť niečo iné, sa netreba na tomto mieste zaoberať, pretože od premiestnenia sídla do podania návrhu na začatie konkurzného konania uplynul viac ako rok.

49. Ďalej je potrebné vysvetliť, z ktorého časového okamihu treba vychádzať v prípade, ak je spoločnosť v čase podania návrhu na začatie konkurzného konania už vymazaná z obchodného registra.

50. Súdny dvor v súvislosti s premiestnením sídla, ku ktorému došlo po podaní návrhu na začatie konkurzného konania, ale ešte pred rozhodnutím o jeho začatí, rozhodol, že štát, z ktorého bolo sídlo premiestnené, má naďalej právomoc rozhodnúť o začatí konkurzného konania. [22] Z hľadiska posúdenia centra hlavných záujmov je v zmysle uvedeného

20 — Tamže, bod 122.

21 — Pozri článok 6 f. návrhu Dohovoru o konkurze, vyrovnaní a podobných konania z roku 1980 (dokument ES. III/D/72/80-DE). In: KEGEL, G. (ed.), THIEME, J. (red.): *Vorschläge und Gutachten zum Entwurf eines EG-Konkursübereinkommens.* Tübingen, 1988.

22 — Rozsudok zo 17. januára 2006, Staubitz-Schreiber, C-1/04, Zb. s. I-701, bod 29.

v zásade rozhodujúci čas podania návrhu na začatie konkurzného konania.

51. V prípade, akým je prípad vo veci samej, keď spoločnosť v čase podania návrhu na začatie konkurzného konania už istý čas neexistovala a bola vymazaná z obchodného registra, vzniká však pri zohľadnení okamihu podania návrhu na začatie konkurzného konania *prima facie* problém, že v čase podania návrhu už spoločnosť nemá nijaké záujmy v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia, pretože už neexistuje.

52. Uvedený problém by sa dal vyriešiť tak, že by sa v danom prípade vychádzalo len z registrovaného sídla a vyvrátenie tejto domnienky by nebolo prípustné. Registrované sídlo má totiž spoločnosť aj po svojej likvidácii. V prípade spoločnosti, ktorá bola zlikvidovaná, by teda na konkurzné konanie bol bezpodmienečne príslušný len členský štát, v ktorom sa nachádza registrované sídlo.

53. Táto úvaha je však v konečnom dôsledku nepresvedčivá. V jej prospech síce možno povedať, že registrované sídlo sa dá ľahko zistiť aj v prípade zlikvidovanej spoločnosti a že nadväznosť naň teda zabezpečuje právnu istotu. V jej neprospech ale svedčí možný následok, že aj v situácii, keď centrum hlavných záujmov spoločnosti nebolo pred jej výmazom nikdy totožné s miestom registrovaného sídla, toto miesto by napriek tomu bolo rozhodujúce pre príslušnosť. Uvedený záver však treba odmietnuť, pretože nariadenie chce pomocou pojmu centrum hlavných záujmov nadviazať na miesto, s ktorým má spoločnosť objektívne a pre jej dlžníkov identifikovateľné najužšie väzby. Ak by bola napríklad registrovaným sídlom aktívnej spoločnosti len poštová schránka a centrum jej hlavných záujmov by sa teda vždy nachádzalo inde, nebolo by správne, aby sa po výmaze spoločnosti viazalo na jej registrované sídlo.

54. Aj v prípade vymazanej spoločnosti je preto možné vyvrátiť domnienku upravenú v článku 3 ods. 1, ak sa preukáže, že spoločnosť nemala pred výmazom centrum hlavných záujmov v štáte registrovaného sídla. Rozhoduje miesto posledného centra jej záujmov pred jej zatvorením. Z akého okamihu sa má pritom vychádzať, treba určiť v rámci celkového zhodnotenia z pohľadu veriteľa.

ii) Výklad pojmu „centrum hlavných záujmov“

55. Ďalej je potrebné zistiť, aké kritériá určujú centrum hlavných záujmov dlžníka v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia o konkurznom konaní.

56. V článku 2 nariadenia, ktorý definuje najdôležitejšie pojmy nariadenia, sa, žiaľ, nenachádza definícia centra hlavných záujmov. Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci to oprávnene kritizoval už v rámci legislatívneho procesu. [23] Jedine v odôvodnení č. 13 nariadenia sa uvádza, že „‚centrum hlavných záujmov' dlžníka by malo zodpovedať miestu, kde dlžník pravidelne spravuje svoje záujmy, a ktoré by teda tretie strany mali dokázať určiť“.

57. So zreteľom na odôvodnenie č. 13 Súdny dvor vo veci Eurofood vychádzal z toho, „že centrum hlavných záujmov treba určiť v závislosti od kritérií, ktoré sú objektívne a zistiteľné tretími osobami. Táto objektívnosť a možnosť zistenia tretími osobami sú nevyhnutné na účely zabezpečenia právnej istoty a predvídateľnosti pri určení súdu, ktorý má právomoc na začatie hlavného konkurzného konania.“ [24] Súdny dvor zdôraznil význam právnej istoty a predvídateľnosti práve v súvislosti so skutočnosťou, že určenie príslušného členského štátu podľa článku 4 ods. 1 nariadenia zahŕňa aj určenie rozhodného práva.

58. Domnienka registrovaného sídla zakotvená v článku 3 sa dá preto vyvrátiť len vtedy, ak okolnosti, ktoré sú objektívne a zistiteľné tretími osobami, umožňujú preukázať existenciu reálnej situácie, ktorá sa odlišuje od situácie, akú má odrážať umiestnenie uvedeného sídla. [25] Ako možný príklad vyvrátenia tejto domnienky uviedol Súdny dvor spoločnosť typu „poštovej schránky“, ktorá nevykonáva nijakú činnosť na území členského štátu, kde je umiestnené jej sídlo. [26]

59. Corte di Cassazione upozorňuje v rozhodnutí, ktoré vydal v predbežnom konaní, na to, že spoločnosť Interedil po premiestnení registrovaného sídla do Spojeného kráľovstva nevykonávala nijakú činnosť, neuzatvárala nijaké obchody a tiež nepodnikla nijaké aktivity na likvidáciu spoločnosti; v skutočnosti

23 — Obsiahnuté v správe Výboru pre právne veci a vnútorný trh o návrhu nariadenia Rady o konkurznom konaní (spravodajca Kurt Lechner, dokument A5-0039/2000); navrhlo sa prijatie tejto definície do článku 2 nariadenia: „‚Centrum hlavných záujmov' je miesto, z ktorého dlžník predovšetkým udržiava obchodné vzťahy a vyvíja hospodársku činnosť a ku ktorému má preto najužší vzťah“.

24 — Rozsudok Eurofood IFSC, už citovaný v poznámke pod čiarou 8, bod 33.

25 — Tamže, bod 34.

26 — Tamže, body 34 a 35.

centrum správy a organizácie do Londýna vôbec nebolo premiestnené.

60. V prípade spoločnosti, ktorá v štáte registrovaného sídla nevykonáva nijakú obchodnú ani správnu činnosť, možno domnienku v článku 3 nariadenia skutočne vyvrátiť.

61. Druhá prejudiciálna otázka však naznačuje, že vnútroštátny súd nevychádza z predpokladu, že spoločnosť Interedil vo svojom novom registrovanom sídle v Londýne nevykonávala nijakú činnosť. Na rozdiel od spoločnosti typu „poštovej schránky", ktorá bola uvedená vo veci Eurofood ako možný prípad vyvrátenia domnienky, vzniká ďalej otázka, ako treba bližšie určiť centrum hlavných záujmov.

62. Pohľad na históriu vzniku nariadenia neposkytuje v tejto súvislosti jednoznačný záchytný bod. V tomto smere možno totiž konštatovať, že konkrétna terminológia bola sporná už v priebehu legislatívneho procesu. Východiskom bola iniciatíva Nemecka a Fínska, ktorá sa vzťahovala na znenie Dohovoru Európskej únie o konkurznom konaní, ktorý nenadobudol platnosť. [27] Tento návrh obsahoval v odôvodnení č. 13 podrobnejšiu definíciu pojmu „centrum hlavných záujmov". Bolo v ňom uvedené: „Pojem centrum hospodárskych záujmov označuje miesto, s ktorým dlžník pravidelne udržiava úzke kontakty, sústreďuje svoje rôznorodé obchodné vzťahy a zvyčajne sa na ňom nachádza prevažná časť jeho majetku. Toto miesto dobre poznajú aj veritelia." Luxemburská delegácia v tejto súvislosti kritizovala, že sa dôraz kladie na majetok a nie podľa jej priorít na činnosť dlžníka alebo spravovanie jeho majetku. [28]

63. Po tom, čo bol kriticky prijatý pozmenený návrh [29] Generálneho sekretariátu Rady [30], sa autor nariadenia rozhodol, že prvú vetu bodu 75 dôvodovej správy k Dohovoru

27 — Iniciatíva Spolkovej republiky Nemecko a Fínskej republiky predložená Rade 26. mája 1999 v súvislosti s prijatím nariadenia o konkurznom konaní, Ú. v. ES C 221, s. 8.

28 — Poznámka luxemburskej delegácie, dokument Rady č. 10342/99 z 20. júla 1999.

29 — Pozri dokument Rady č. 9934/1/99 z 29. júla 1999, pokiaľ ide o ďalšiu zmenu formulácie, pozri dokument Rady č. 9934/2/99 z 22. októbra 1999.

30 — Britská delegácia napríklad kritizovala, že ide o problematickú definíciu, pretože dlžník môže svoje záujmy spravovať z rôznych miest, a navyše nie sú jasné kritériá na stanovenie „hlavných" záujmov (pozri dokument Rady č. 10683/99 z 13. septembra 1999).

o konkurznom konaní v EÚ [31] prevezme ako odôvodnenie č. 13 a ako východisko určil miesto správy záujmov.

64. Napriek tejto terminologickej nejasnosti Súdny dvor vo svojom rozsudku Eurofood oprávnene vychádzal z perspektívy veriteľa [32]. Nadviazal pritom na znenie odôvodnenia č. 13, v ktorom sa uvádza, že tretie strany by mali dokázať centrum určiť. Potenciálni veritelia by mali mať možnosť poznať vopred, ktorý členský štát by – podľa *status quo* – mal právomoc na konkurzné konanie, a teda aj to, akým právnym poriadkom by sa toto konanie riadilo.

65. S cieľom určiť centrum hlavných záujmov je potrebné vykonať celkové hodnotenie z pohľadu veriteľa. Ako už zdôraznil generálny advokát Jacobs vo svojich návrhoch vo veci Eurofood, pri určovaní centra hlavných záujmov dlžníka sa každý prípad musí posudzovať na základe konkrétnych okolností. [33]

66. Všeobecne platné, izolované posúdenie jednotlivých faktorov je teda vopred vylúčené. Ani miesto, kde sa nachádzajú nehnuteľnosti dlžníčky, ani miesto objektov, ktoré si prenajala na základe nájomných zmlúv uzatvorených s inou spoločnosťou, ani existencia zmluvy insolventnej spoločnosti s bankovou inštitúciou nachádzajúcou sa v určitom členskom štáte nie sú samy osebe faktormi, ktoré by umožňovali konečné určenie miesta, kde sa nachádza centrum hlavných záujmov.

67. Ako ukázal pohľad na históriu vzniku nariadenia, zákonodarca sa pri definícii centra hlavných záujmov v ďalších častiach zriekol odkazu na podstatnú časť majetku. Je preto vylúčené opierať sa o miesto, kde sa nachádza podstatná časť majetku spoločnosti. Zdá sa to presvedčivé aj preto, lebo tretie strany často nedokážu rozpoznať, kde má dlžník podstatnú časť svojho majetku, predovšetkým keď je jeho majetok rozdelený vo viacerých členských štátoch.

68. Nevyhnutné celkové posúdenie musí pri zohľadnení vyvrátiteľnej domnienky článku 3 ods. 1 a znenia odôvodnenia č. 13, ktoré je založené na správe záujmov, zakaždým zahŕňať skôr to, akú činnosť – ktorú tretie strany dokážu identifikovať – vyvíja spoločnosť v mieste svojho registrovaného sídla.

31 — VIRGÓS, M., SCHMIT, E.: *Dôvodová správa k Dohovoru EÚ o konkurznom konaní*, nemecká verzia po prepracovaní skupinou právnikov lingvistov, Rada Európskej únie, dokument č. 6500/1/96 REV 1, bod 75.

32 — Na tomto mieste treba vychádzať zo širokého chápania pojmu veriteľ, ktorý môže zahŕňať aj pracovníkov podniku.

33 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát F. G. Jacobs vo veci Eurofood IFSC, už citované v poznámke pod čiarou 19, bod 125.

69. Ak sa hlavné vedenie spoločnosti nachádza na mieste jej registrovaného sídla, čo znamená, že tam sídli jej štatutárny orgán, ktorý riadi fungovanie spoločnosti a rozpoznateľným spôsobom ju zastupuje aj navonok, podľa systematiky nariadenia nie je pre určenie právomoci relevantné, kde sa nachádza prevažná časť majetku spoločnosti alebo jej podniky. Už v domnienke článku 3 ods. 1 a jeho vzťahu k registrovanému sídlu spoločnosti je zreteľná snaha určiť miesto, kde sa zvyčajne nachádza hlavné vedenie spoločnosti, ako oporný bod jasne identifikovateľný aj pre tretie strany. Dôvodová správa k dohovoru, z ktorej vychádza aj formulácia odôvodnenia č. 13, je založená na predpoklade, že registrované sídlo predstavuje väčšinou hlavné sídlo dlžníka. [34] Ak sa hlavné vedenie skutočne nachádza na mieste registrovaného sídla, je teda od začiatku vylúčený iný spôsob umiestnenia hlavných záujmov.

70. Vyvrátenie domnienky z článku 3 ods. 1 na základe zohľadnenia miesta, na ktorom sa nachádza majetok spoločnosti, jej podniky a hospodárske aktivity, sa zoberie do úvahy až vtedy, keď sa z pohľadu veriteľa miesto hlavného vedenia spoločnosti nenachádza na mieste registrovaného sídla. Na určenie právomoci vo veci konkurzného konania budú potom prípadne potrebné aj ďalšie objektívne ukazovatele, ktoré sa takisto posúdia z perspektívy veriteľov. Je teda potrebné vykonať celkové hodnotiace posúdenie konkrétneho prípadu.

71. V prípade konania vo veci samej sa zdá, že dlžníčka po premiestnení sídla vykonávala výlučne činnosti vedúce k likvidácii spoločnosti. Pre určenie centra hlavných záujmov spoločnosti sú relevantné aj právne úkony a aktivity vykonané v rámci likvidácie spoločnosti. Napokon základné slobody zakotvené v práve Únie sa vzťahujú aj na premiestnenie spoločnosti do iného členského štátu na účely jej likvidácie. Pokiaľ teda vedenie spoločnosti vykonávalo z nového registrovaného sídla spôsobom identifikovateľným navonok aktivity vedúce k likvidácii, dochádzalo v relevantnom období pred likvidáciou spoločnosti k správe jej hlavných záujmov v mieste jej registrovaného sídla, čo by vylúčilo vyvrátiteľnosť domnienky podľa článku 3 ods. 1.

34 — Dôvodová správa k Dohovoru o konkurznom konaní v EÚ, už citovaná v poznámke pod čiarou 31, bod 75.

72. V súvislosti s predmetným prípadom nie je potrebné skúmať otázku premiestnenia centra hlavných záujmov podmieneného snahou vyhnúť sa právnym normám štátu pôvodu, ktoré upravujú konkurzné konanie alebo zodpovednosť, resp. zabrániť veriteľom v prístupe k majetku. Problematika prípadného zneužitia premiestnenia vedie k zaujímavým otázkam v rozmedzí od základných slobôd dlžníka na jednej strane po ochranu veriteľov a zamedzeniu dohadovaniu o súdnej príslušnosti, ktorá je spomenutá v odôvodnení č. 4 nariadenia, na strane druhej. [35] Keďže vnútroštátny súd nepredložil v tejto súvislosti žiadnu takúto otázku a v opise skutkového stavu neposkytol nijaké dostatočné informácie, z ktorých by vyplývalo zneužitie práva, nie je v predmetnej veci vhodné posudzovať uvedené otázky s konečnou platnosťou.

73. Rovnako nie je potrebné – keďže vnútroštátny súd v tejto súvislosti nepoložil otázku – objasniť aspekt, ktorý vyplýva z rozsudku Corte di Cassazione vyhláseného v konaní o vydaní predbežného opatrenia v rámci konania vo veci samej. Upozorňuje sa v ňom na to, že zmena sídla nebola oznámená talianskemu registru. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa však uvádza, že spoločnosť Interedil bola 18. júla 2001 z talianskeho registra vymazaná. Pokiaľ by spoločnosť v čase podania návrhu na začatie konkurzného konania bola zapísaná v obchodných registroch dvoch členských štátov, mohli by sa, ak by sa vychádzalo z pohľadu veriteľa, objaviť otázky o právnej podobe. Keďže vnútroštátny súd vychádza z predpokladu, že došlo k výmazu spoločnosti z talianskeho registra, nie je dôvod sa touto otázkou hlbšie zaoberať.

c) Predbežný záver

74. Na prvú a druhú prejudiciálnu otázku, ako aj na prvú časť tretej prejudiciálnej otázky je preto potrebné odpovedať takto: Pojem „centrum hlavných záujmov dlžníka“ v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1346/2000 má autonómny význam, a preto ho treba vykladať jednotne a nezávisle od vnútroštátnych právnych predpisov.

75. Umiestnenie nehnuteľností spoločnosti v inom členskom štáte, ako je štát jej registrovaného sídla, nájomná zmluva medzi spoločnosťou v postavení dlžníka a inou spoločnosťou, predmetom ktorej sú dva hotelové areály, ako aj zmluva spoločnosti s bankovou inštitúciou nepostačujú na vyvrátenie domnienky podľa článku 3 nariadenia č. 1346/2000

35 — V tejto súvislosti pozri aj rozsudky z 9. marca 1999, Centros, C-212/97, Zb. s. I-1459; z 5. novembra 2002, Überseering, C-208/00, Zb. s. I-9919, a z 30.septembra 2003, Inspire Art, C-167/01, Zb. s. I-10155.

v prospech „registrovaného sídla“ spoločnosti. Miesto, na ktorom spoločnosť spravuje svoje záujmy, je potrebné komplexne posúdiť na základe objektívnych kritérií, ktoré môžu tretie osoby zároveň ľahko identifikovať. Pokiaľ sa hlavné vedenie skutočne nachádza na mieste registrovaného sídla, je iné umiestnenie hlavných záujmov vylúčené.

2. Pojem podnik v článku 3 ods. 2 nariadenia o konkurznom konaní

76. V druhej časti svojej tretej prejudiciálnej otázky sa vnútroštátny súd zameral na okolnosti, ktoré musia existovať na to, aby sa mohlo uvažovať o podniku v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia o konkurznom konaním. Pokiaľ by sa totiž preukázalo, že spoločnosť Interedil nemala centrum svojich záujmov v Taliansku, a talianske súdy teda nemali právomoc na vyhlásenie hlavného konkurzného konania, pripadalo by v Taliansku do úvahy nanajvýš uskutočnenie sekundárneho konkurzného konania. Podľa článku 3 ods. 2 je konkurzné konanie podmienené tým, aby mala spoločnosť Interedil v Taliansku podnik. Postačuje na existenciu podniku umiestnenie nehnuteľností, existencia nájomnej zmluvy o dvoch hotelových areáloch a zmluva spoločnosti s bankovou inštitúciou?

77. Pojem podnik podľa článku 2 písm. h) nariadenia o konkurznom konaní znamená akúkoľvek prevádzku, v ktorej dlžník vykonáva nie prechodnú hospodársku činnosť s použitím ľudských zdrojov a tovarov.

78. Nariadenie o konkurznom konaní tým prevzalo znenie Dohovoru o konkurznom konaní v členských štátoch Európskej únie z 23. novembra 1995. V dôvodovej správe sa v tejto súvislosti uvádza: „‚Miesto činnosti‘ označuje miesto, na ktorom sa smerom k trhu (to znamená navonok) vykonávaná hospodárska činnosť obchodnej alebo priemyselnej povahy, resp. živnosť. Konštatovanie, že predpokladom hospodárskej činnosti je použitie ľudských zdrojov, znamená, že musí ísť o minimálnu mieru organizácie. Miesto činnosti, kde sa činnosť vykonáva len prechodne, nemôže byť označené ako podnik. Podmienkou je určitá stálosť. … Relevantné je, ako sa činnosť javí navonok, a nie to, aké účely ňou dlžník sleduje.“ [36]

79. Rovnako ako na vyvrátenie domnienky podľa článku 3 ods. 1 druhej vety nariadenia ani v prípade článku 3 ods. 2 nepostačuje len

36 — Dôvodová správa, už citovaná v poznámke pod čiarou 31, bod 71.

existencia majetkových hodnôt. Vnútroštátny súd bude musieť overiť skôr to, či sa tam používali ľudské zdroje a či existovala aspoň minimálna miera organizácie.

80. Na druhú časť tretej prejudiciálnej otázky treba preto odpovedať takto: Umiestnenie nehnuteľností spoločnosti v inom členskom štáte, ako je štát jej registrovaného sídla, existencia nájomnej zmluvy medzi spoločnosťou v postavení dlžníka a inou spoločnosťou, ktorej predmetom sú dva hotelové areály, ako aj zmluvy medzi spoločnosťou a bankovou inštitúciou by mohli odôvodňovať domnienku, že spoločnosť má v tomto štáte „podnik“ v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1346/2000 len v tom prípade, ak by uvedené prvky boli jednotlivo alebo súhrnne na základe trvalo vytvorenej organizačnej štruktúry súčasťou miesta výkonu činnosti, kde dlžník vykonáva hospodársku činnosť nie prechodnej povahy, ktorá je podmienená použitím ľudských zdrojov a tovarov.

V — Návrh

81. S ohľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na predložené prejudiciálne otázky takto:

1. „Pojem ‚centrum hlavných záujmov dlžníka‘ v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia č. 1346/2000 o konkurznom konaní má autonómny význam, a preto ho treba vykladať jednotne a nezávisle od vnútroštátnych právnych predpisov.

2. Umiestnenie nehnuteľností spoločnosti v inom členskom štáte, ako je štát jej registrovaného sídla, nájomná zmluva medzi spoločnosťou v postavení dlžníka a inou spoločnosťou, predmetom ktorej sú dva hotelové areály, ako ani zmluva spoločnosti s bankovou inštitúciou samostatne nepostačujú na vyvrátenie domnienky podľa článku 3 nariadenia č. 1346/2000 v prospech ‚registrovaného sídla' spoločnosti. Miesto, na ktorom spoločnosť spravuje svoje záujmy, je potrebné komplexne posúdiť na základe objektívnych kritérií, ktoré môžu tretie osoby zároveň ľahko identifikovať. Pokiaľ sa hlavné vedenie skutočne nachádza v mieste registrovaného sídla, je iné umiestnenie hlavných záujmov vylúčené.

3. Umiestnenie nehnuteľností spoločnosti v inom členskom štáte, ako je štát jej registrovaného sídla, nájomná zmluva medzi spoločnosťou v postavení dlžníka a inou spoločnosťou, ktorej predmetom sú dva hotelové areály, ako aj zmluva spoločnosti s bankovou inštitúciou by mohli odôvodňovať domnienku, že spoločnosť má ‚podnik' v tomto štáte v zmysle článku 3 ods. 2 nariadenia č. 1346/2000 len v tom prípade, ak by uvedené prvky boli jednotlivo alebo súhrnne na základe trvalo vytvorenej organizačnej štruktúry súčasťou miesta výkonu činnosti, kde dlžník vykonáva hospodársku činnosť nie prechodnej povahy, ktorá je podmienená použitím ľudských zdrojov a tovarov.

4. Nie je zlučiteľné s právom Únie to, aby vnútroštátny súd, ktorý je povinný po vydaní záväzného predbežného rozhodnutia o právomoci súdom vyššieho stupňa rozhodnúť vo veci samej, bol viazaný právnym názorom súdu vyššieho stupňa v súlade s vnútroštátnym procesným právom v prípade, ak sa vnútroštátny súd v súvislosti s výkladom, o ktorý požiadal Súdny dvor, domnieva, že uvedené posúdenie nie je v súlade s právom Únie."